

20200701 - Bezoek aan gedeputeerde Christianne van der Wal over Railterminal Gelderland

Overbetuwe Overbelast en Leefbaar Reeth hebben op 1 juli met gedeputeerde Christianne van der Wal van de Provincie Gelderland gesproken over de plannen voor de beoogde Railterminal Gelderland. We werden het niet eens, maar kregen toch ook twee toezeggingen.

In het eerste deel van het gesprek hebben we gesproken over de noodzaak voor het RTG. Volgens ons is die er niet. De economische haalbaarheid is door de provincie niet onderbouwd, maar is gebaseerd op het gevoel dat dit goed is voor de regionale economie. Een gevoel dat gezien de financiering ook leeft in Den Haag maar ook daar niet onderbouwd wordt. Eerder werd gemeld dat de terminal nuttig zou zijn voor bedrijven in een straal van 30 kilometer rond de terminal. Volgens een rapport van Panteia in opdracht van de provincie zal de railterminal vracht gaan aantrekken tot een cirkel van 70 km om het RTG, tot bv Zwolle. Dat zal het milieuvoordeel dat er volgens de provincie bestaat deels doen vervluchtigen. Ook kwam naar voren dat potentiële exploitanten meer opties willen zoals de mogelijkheid om treinstellen en containers te repareren op het RTG. Dat zal gepaard gaan met meer herrie en is wat de omwonenden betreft ongewenst.

De leefbaarheid van het gebied komt door het RTG nog meer onder druk. Christianne van der Wal gaf dat ook toe maar vindt dat acceptabel, doordat er ook een budget van 4,5 miljoen beschikbaar is voor inpassing. Helaas is de herrie en verkeersoverlast van de railterminal voor inwoners van Eimeren, Valburg en Reeth niet op te lossen met inpassingsmaatregelen. Inwoners van Reeth verliezen bovendien een flink stuk van hun land direct achter de woningen voor de aanleg van de ontsluitingsweg.

Een andere angst in het gebied is dat, wanneer de railterminal er eenmaal ligt, er ook industrie en distributiehallen zullen verschijnen tussen de Betuweroute en de Betuwelijn. Midden in Reeth dus. De gedeputeerde snapt die angst maar zegt: Ik ben een technisch bestuurder. En wat jullie nu schetsen zit niet in dit plan. En ik kan niet voorspellen wat voor plannen er later komen. Bovendien gaat de Gemeente Overbetuwe daar over. Overbetuwe Overbelast en Leefbaar Reeth nemen dat antwoord niet serieus. Als een RTG-exploitant een paar jaar draait, dan gaat hij vragen om meer ruimte grenzend aan het RTG. Wij geloven niet dat de politiek hen dan gaat tegenhouden. De omwonenden zullen moeten verkassen en Elst gaat direct uitkijken op XXL dozen. Het RTG verpest niet alleen direct al de leefbaarheid in het gebied, op termijn zal dit nog erger worden.

Het was snel duidelijk dat we Christianne van der Wal niet konden overtuigen van de verkeerde keuze die gemaakt wordt met het RTG. Haar argument dat het RTG goed is voor de duurzaamheid gaat er niet in bij ons, tenminste niet nu de provincie naast de containers die dan wel op de trein gaan ook nog keihard werkt aan verdere stimulans van de logistiek in de 'Gelderse Corridor'. Als er honderd containers bij komen en er gaan er twee op de trein, dan is het duurzaamheidsargument alleen 'greenwashing' van de werkelijke bedoeling.

In het tweede deel van het gesprek spraken we over specifieke problemen, mocht het RTG er toch komen. Wij vinden de veiligheid van fietsverkeer in het plan volstrekt onvoldoende. Bij de Rijksweg Zuid moet een fietstunnel komen. Maar ook het daar vlak achter gelegen kruispunt van de Reethsestraat met de ontsluitingsweg van het RTG (wij noemen die de

Reethse Dwarsstraat) is een drama voor fietsers die zonder enige bescherming het vrachtverkeer moeten kruisen.

Bij de ingang van het RTG dreigt een andere gevaarlijke situatie. Tussen de rotonde die daar wordt aangelegd en het hek van het RTG past maar één vrachtwagen. Als er twee tegelijk arriveren terwijl het hek nog dicht is wordt de rotonde geblokkeerd. Vrachtwagens zullen dan in het buitengebied moeten gaan zwerven om een plekje te vinden. Christianne van der Wal zag direct in dat dit inderdaad een probleem kon zijn. Ze beloofde te kijken naar een betere oplossing.

In het oorspronkelijke plan van het RTG liep de ontsluitingsweg over de oude vuilstort onder aan het talud van de Rijksweg Zuid bij de oprit van afslag 38. De provincie wil de stort echter niet opruimen en heeft daarom de ontsluitingsweg een ander tracé gegeven die de stort waarschijnlijk niet raakt. Daarvoor moet wel meer land van een aanwonende onteigend worden. Wij vinden dat niet acceptabel en een slechte afweging van belangen. Maar de blik op alleen de behoeften van het RTG-plan zelf hadden bij van der Wal een groter belang.

Omwonenden hebben bezwaar tegen de te lage planschade die de provincie heeft vastgesteld. Er zit ook nauwelijks relatie tussen de planschade en de waarde van de woningen wat op zich al vreemd is. Omwonenden zullen dit mogelijk bij de rechter aanvechten. Van der Wal deed de toezegging dat wanneer de planschade dan inderdaad veel hoger is dan nu bepaald en niet verklaarbaar door bijvoorbeeld een stijging van huizenprijzen in de tussentijd, dat aanleiding kan zijn voor een nieuw gesprek met de provincie over de hoogte van de planschade.

Juristen van de provincie hebben de 'voorzienbaarheidsdatum' voor het RTG vastgesteld op maart 2007. Dat betekent dat wanneer je na die datum een woning hebt gekocht in het getroffen gebied, je geen recht hebt op planschade. De datum is gebaseerd op een 'structuurvisie' van de regio KAN waarin het RTG op de kaart is gezet. Wij constateren dat na die datum de plannen voor het Rail Opstap Punt (ROP) zijn afgeblazen en daarmee het besluit doorbroken is. Ook dat de gemeenteraad van Overbetuwe in het coalitieakkoord van 2014 NEE tegen het RTG heeft gezegd is volgens ons een 'doorbreking van het besluit'. Wij zullen dit later aan de rechter voorleggen en denken een goede kans te maken om die datum op te schuiven.

Helaas hadden we geen tijd meer om te spreken over de kosten die de gemeente Overbetuwe maakt voor de aankoopregeling Knoop38. Met die regeling worden door het RTG onverkoopbaar geworden woningen door de gemeente voor een faire prijs gekocht en met verlies weer direct verkocht. Zo komt de schade van het RTG niet bij de eigenaar maar bij de gemeente, die zelf aan het RTG heeft meegewerkt. De oorzaak dat die regeling er moet komen is het beoogde RTG. Wij vinden dat de gemeente de kosten voor die regeling daarom op de provincie moet verhalen.

Overbetuwe Overbelast en Leefbaar Reeth waarderen het dat de gedeputeerde een uur heeft uitgetrokken voor het gesprek met ons. Goed ook, dat er opnieuw gekeken wordt naar de aansluiting van de rotonde op het RTG. Maar over de redenering waarom het RTG een slecht plan is zullen we het nooit eens worden.